

[Hans Jørgen Holm]

en stilling eller på anden måde udøve et erhverv«. Der er således og har hele tiden været tale om enhver form for eksklusivaftaler, der begrænser det enkelte menneskes ret til at udøve erhverv.

Den danske lovgivning er sammenlignet med vore nabolandes ret så primitiv. Det kunne skyldes, at der ikke var behov for supplerende regler til beskyttelse af enkeltindividets rettigheder over for organisationer, fordi disse anerkendte det enkelte menneskes ret til selv at afgøre, om man vil være medlem af en organisation eller man ikke vil være medlem. Sådan forholder det sig desværre ikke, i hvert fald ikke længere. Ingen har vel stærkere eller hyppigere end hr. Bolvig i det sidste års tid påpeget dette. Såvel i Norge som i Vesttyskland har man ifølge lektor Per Jacobsen i Ugeskrift for Retsvæsen 1974, B, regler, der beskytter borgernes organisationsfrihed i såvel positiv som negativ henseende. Selv i Sverige, hvor eksklusivaftaler principielt er tilladt, er der ifølge Per Jacobsen en vis beskyttelse, således at allerede ansatte ved indgåelse af en overenskomst med eksklusivbestemmelser ikke kan afskediges.

Det er således ikke noget exceptionelt, vi er ude på med lovforslag nr. L 45. Tværtimod vil en vedtagelse af lovforslag nr. L 45 i højere grad bringe retstilstanden her i landet på linje med, hvad der er gældende i vore nabolande.

Jeg skal om ændringsforslag nr. 1 sige, at med den ændrede formulering af § 2 har forslagsstillerne imødekommet et radikalt ønske om en nøjere præcisering af den berørte personkreds. Jeg skal tilføje, at venstre er åben over for en yderligere præcisering, hvis det skulle ønskes, for at tydeliggøre, hvem der er omfattet af § 1.

Ændringsforslag nr. 2 vedrørende ikrafttrædelsesdatoen er en konsekvens af, at forslaget først færdigbehandles nu, men jeg skal tilføje, at der kan være visse hensyn, der taler for en yderligere udskydelse af ikrafttrædelsesdatoen, f. eks. til 1. januar 1982. Også det er venstre parat til at drøfte.

Det radikale venstre befinder sig i denne sag i den parlamentariske situation, at det er tungen på vægtskålen, noget, der vel traditionelt af partiet opfattes som en ønskeposition. Som sagt har det radikale venstre været tidligt ude i denne sag, og partiets ordfører har på ganske kraftig vis understreget behovet

for en lovgivning på området. Hr. Bolvig sagde således den 16. februar i år til Erhvervsbladet:

»Man kan tage kampen op og nedbryde de bastioner og magtbeføjelser, som organisationerne gennem årene har tilranet sig.

Når svarene på en lang række spørgsmål, som de radikale og andre har stillet i arbejdsmarkedsudvalget, foreligger, har vi et klarere billede af situationen.«

Svarene foreligger nu, og billedet er klart: der er behov for en lovgivning på området, der bringer os på linje med vore nabolande, og som beskytter det enkelte menneskes ret til selv at bestemme, om man vil være medlem eller ikke være medlem af en organisation. Jeg går ud fra, at den radikale ordfører i denne sag dækker hele den radikale gruppe.

Grethe Fenger Møller (KF):

De partier, der er forslagsstillere til lovforslag nr. L 45, har stillet to ændringsforslag. Det ene ændringsforslag er af mere teknisk karakter. Da lovforslaget har været længe under behandling i arbejdsmarkedsudvalget, foreslår vi ikrafttrædelsesdatoen ændret til den 1. september 1981, gerne et senere tidspunkt. Formålet med vores andet ændringsforslag er at klargøre, hvilken personkreds dette lovforslag skal omfatte.

Vi mener fra konservativ side – det har vi faktisk ment siden midten af 1950'erne, hvor vi første gang fremsatte forslag om forbud mod eksklusivaftaler – at det er meget vigtigt, at dette problem bliver løst, så det enkelte menneske frit kan afgøre, om hun eller han vil være medlem af en faglig organisation, og også hvilken organisation. Det er glædeligt, at der nu i folketinget er så stor forståelse for dette meget væsentlige problem, og at det ikke alene er de konservative, men også venstre og kristeligt folkeparti, der er forslagsstillere, og at centrum-demokraterne, fremskridtspartiet og retsforbundet bakker denne meget væsentlige sag op.

Vi har, fordi det radikale venstre også har været meget aktivt i drøftelsen af dette, ønsket med vores ændringsforslag at imødekomme de betænkeligheder og de overvejelser, bl. a. det radikale venstre har givet udtryk for, således at man kan sikre, at dette lovforslag ikke alene rammer de traditionelle lønmodtagergrupper, men også tager sigte på